לדבריו דר' שמעון קאמר ליה וליה לא סבירא ליה. משמע דמסקפא ליה מי ר' סבר לה כר' שמעון ותימה אמאי לא מוכח מההיא דלקמן דסבר כר"ש דאמר פעם אחת הלך ר' יו' והוהיה במנורה כר"ש בגר[א] וכן מברייתא דמייתי בתין דתין[ז] בכור תם שנפל לבור ר' יהודה הנשיא אומר ירד מי שבקי במומין וילאה אם יש בו מום יעלה וישמוט כו'[ב] ומיהו במאי דמתיר לראות במומין לא אמי כר"ש אלא במאי דליית ליה מוקלה ומיהו רש"י לא גריס בכור תם אלא בכור שנפל לבור[ג] והשתא מני אמי כר' יהודה וילאה אם היה בו מום זה מעי"ע[ד]: **הבא במאי עסקינן דאית ביה אפרוח מת.** פירש הר"ר יוסף דלא נקט אפרוח מי[ד] משום דמי חזי לשתא בו מיגוס כשבוכה ואין נראה דהא בהיא דכופין את הסל לפני האפרוחין (לעיל דף מג.) משמע דאסור לטלטל ועוד אי מחיים שרי אמאי קאמר בשמון דמודה ר"ש בבעלי חיים שמתו אסורין אלא ואי בעלי חיים [ג]מוקין הם כגרוגרות ולימוקין ומקלה אותם גם מכלבים ולא דמי לבשר הפל שמותר לר"ש מדפריך בפרק מפנין (לקמן קכח.) על רב הונא דשרי והא תנינא דרב הוה ורב כר' יהודה סבירא ליה אבל לר' שמעון משמע דשרי משום דאינו מקלהו מכלבים כמו בעלי חיים:

דאית ביה ביצה. דאסור משום גולד ל"ע דר' יוחנן גופיה[ו] [ו]מפרש טעמא דביצה משום משקין שזבו[ז] ואפשר דמשום הכי לא הוה אסר ר"ש לטלטלה אלא לאכילה: **דאית** ביה ביצת אפרוח. נראה לר"י דאסור לר' שמעון משום דכיון דאית ביה אפרוח הוי [ד]כמו גרוגרות ולימוקין וקא מיבעיא ליה לסבא קישיש אי שרי לטלטולי על ידי שינער משם הביצה אי חשיב כמו מגיח או כשכח והשיב לו רבי יוחנן כלום עשוי אלא לתרנגולין[ח] ואין זה כשכח אלא כמגיח[ט] ואסור[י]:

אמר ליה מנרתא שאני. וא"ת אמאי לא אמר[יא] מהא דא"ר יוחנן בפ' לולב וערבה (סוכה מו:) דסוכה אפי' בשמיני אסורה אלמא אית ליה מיגו דאיתקלאי כו' כר' יהודה[יב] ותירץ ר"י[יג] דגר אינו מוקלה למאותו מטלטול שאין ביטול מצוה בטלטול ולא דמי לסוכה דאיתקלאי ביה"ש מחמת מצוה ולהכי אינו יכול להוציא מסוכה אגר[יד]: (לעיל) **לאו** משום דר' אסי תלמידו דר' יוחנן בו'. וא"ת דילמא ר' אסי כרב דביה פביצה אינו כדאמר לעיל גבי שרגא דחנוכה אמרו ליה רב כהנא ורב אסי לרב הילכתא הכי ונראה דרב אסי לעיל לאו הייו ר' אסי דהכא דהוא[טו] לעיל[טז] תכיבו של רב כהנא והכא ר' אסי תכיבו של ר' אמי[יז][יח]: **אין לנו אלא בנר כר' שמעון.** פי' במוקלה מחמת מיאוס דהייו נר יש לא הליקו בה בתורה שבת ולעיל דפסיק כרבי יהודה הייו בהליקו בה בתורה שבת דהוי מוקלה מחמת איסור היא[כ] כדפר"ת (לעיל יט: ד"ה הני) התם[כא] לא תמייה בידים אבל הכא[כא] דתמייה בידים סבר כר' יהודה ולפי זה לא קיימי ר' יוחנן וריב"ל דפסקינו[יט] כר' שמעון אחדא ברייתא דר' יוחנן[כב] קאי אברייתא דכל הנרות של מתכת מטלטלין כו' אבל במאי דקאמר ר' יהודה אברייתא לעיל מטלטלין נר חדש אבל לא יש לא סבר רבי יוחנן כוותיה[כג] וריב"ל[כד] אברייתא דמטלטלין נר חדש קאי דבהיא ברייתא שרי רבי

פצעילי אמרם. א)תמרים הנלקטים קודם ביטולן וכונסין אותם בסלים שעושין מלולבין והן מתבטלות מאליהן מהו לאכול מהן קודם ביטולן מי מודה בהן דמוקלות הן כגרוגרות ולימוקין או לא: **אלא גרוגרות ולימוקין.** דאיכא תרתי דדמיהנו בידים ולא חזו: **ור' ליי ליה מוקלה.** דקסב"ד מדבעי מיניה אליבא דרבי שמעון אלמא הוה שמיע ליה מתבוה דברבי שמעון סבירא ליה: **משקין.** דרך להשקות בהמה לפני שחיטה שתהא נוחה להפשיט: **המדבריות.** הברייתות[ב]: **ברבעה.** במרבשון: **ואלו מדבריות כל שרועות באפר.** והני מיהא אסירי. אלמא אית ליה מוקלה: **לינעים אימא הני.** מדבריות נמי כגרוגרות דמי דדמיהנו בידים ויש טורח ליקן ולהביאם: **ולינעים אימא.** ההיא דפצעילי תמרה לדבריו דרבי שמעון קאמר ולר' לא ס"ל: **ה"ג אמר רבה בר בר חנה ת"ר יוחנן אמרו הלכה כר' שמעון: אמרו.** בני היאיבה: **סרוייא קרוייא.** על שם מקומו: **לוס עשוי.** לשוס משמש: **אלא לתרנגולין.** הלכך ה"ל מלאכתו לאיסור ואסור. אלמא אית ליה מוקלה: **דאיים ביה אפרוח מת.** דלא חזי למיכל ולכלבים נמי לא חזי. ואף על גב דת"ר שמעון מתמכין את הנבלה לפני הכלבים הני מילי במסוכנת אבל בריאה לא דלא הוה לעתיה מאתמול לכלבים והאי אפרוח שמת בשבת נמי לא הוה דעתיה מאתמול לכלבים: **הניחא למר כו' דאמר מודה היה ר"ש.** דאע"ג דאמרי[ג] מתמכין הנבלה לפני הכלבים ה"מ במסוכנת דדעתיה עליה מאתמול לכלבים אבל מודה הוא בבעלי חיים כלומר בבריאים שמתו שאסורין אפיר קתרלת דלרבי שמעון גופיה לא חזי לכלבים: **מאי איכא למימר.** הא חזי לכלבים: **דאיים בה ביצה.** שנולדה היום ומודה ר' שמעון בגולד: **והא אמר רב נחמן כו'.** בשמעתא קמייתא דביצה: **דאיים בה ביצת אפרוח.** וכלב לא אכיל לה משום ב)קליפה: **ואיה לא סבירא ליה.** לר' יוחנן לא סבירא דתיהוי הלכה כר' שמעון והייו דרב יצחק: **ואם לא אסבירא.** ומקמי דשמעת ליה לדרב יצחק לא הוה ידעת דר' יוחנן כר' יהודה: **בשבי ידיס אסור לטלטלה.** כדמפרש טעמא לקמיה דלאו לטלטולי עבידא לאדם קובע לה מקום: **ור' יוחנן אמר אנו אין לנו.** שום היתר בהלכות טלטול גרות: **אלא בנר.** יש לרבי שמעון דמתיר אבל מנורה כו'. הלכך אי לאו מדרב יצחק לא הוה ידעת ליה אבל השתא ידעת דכר' יהודה סבירא ליה בטולהו בר ממוקלה מחמת מיאוס דגר יש:

מותר

ור' יוחנן אמר אנו אין לנו אלא בנר כרבי שמעון אבל מנורה בין ניטלה בידו אחת בין ניטלה בשתי ידיו אסור לטלטלה ומעמא מאי רבה ורב יוסף דאמרי תרווייהו הואיל ואדם קובע לה מקום אמר ליה אביי לרב יוסף והרי בילת חתנים דאדם קובע לו מקום ואמר שמואל משום רבי חייא [יט]בילת חתנים

מותר

עין משפט נר מצוה

נד א מיי' פכ"ו מהל' שבת הלכה יד סמג לאוין סה טוש"ע או"ח סימן שי סעיף כ:

נה ב ג מיי' פ"ש מהל' יו"ט הלכה כ סמג לאוין עה טור שו"ע או"ח סימן תלו סעיף ג וסימן תלח סעיף ג:

מוסף רש"י

פצעילי תמרה. תמרים שאין מתבטלות כאילן לעולם ונולדין אותן מהאילן ועושין ממנים, וכונסין אותן לאוכל ומתבטלות (ביצה ח:). **מהרו.** לאכול מהן ביו"ט (שם). **אלא גרוגרות וצימוקין.** שהן מתמילה לאוין לאכילה והוא דהה אותן ביתים להעלותן לייבשן ושוב אין לאוין עד שייבשו, אבל אלו לא דהה אותן בידים ואיכא בהיכא מנייהו הכי (שם ח:). **אין משקין ושוחטין.** אורלתא דמילתא נקט, משום סיכת דמשכח שתהא נוחה להפשיט (לקמן קנז:). **את המדבריות.** משום מוקלה (ביצה ח:). **ונכנסות.** לשוס, **ברביעה.** במרבשון (שם). **כילת חתנים.** לא אכל אוש, מפני שאין לה גג למעלה רוחב עומד מפני שהיא נעוצה בשיפוע והיא יציעה שפוסקין בביצ לעמוד לשון (שרובין קב.).

מוסף תוספות

א. רע"ב בגר להיתירא הוהה, כר"ש. רמב"ן. ב. לית לי' מוקצה, דקאמר אם יש בו מום קבוע, ואפי' אינו ביו"ט. תוס' ריפה יעלה וישחוט. תוס' ריפה פו. ד"ס אין לדין. ג. וכו' אם יש בו מום קבוע, שיהוי בו מום מעריי"ש ישחוט, ואם לאו אלא נפל בו מום היום, לא ישחוט אפי' אם העלהו משום דהוי מוקצה. תוס' ריפה פו. ד"ס אין לדין. ד. [ד]בר טלטול הוא. ריטב"ש. ה. ויהא יכול לטלטלו. ריטב"ש. ו. לא אסר ביצה מטעם דנולד אלא. תוס' הרא"ש. ז. ולפי ההוא פירוקא משמע דאית לי' לר' יוחנן דאפי' מאן דלית לי' מוקצה אית לי' נולד. מי' הכ"ן. ח. הלכך, כיון דתרנגולין לא נולד. מי' מונחין שם לדעת. מי' הכ"ן. ט. עליו אפרוח מת לדעת חשבינן לי', ונעשה בסיס לדבר האסור. מי' הכ"ן. י. לטלטלה אפי' ע"י ניעור. תוס' הרא"ש. יא. אביי דר' יוחנן אית לי' מיגו דאתקצי ואסר מנרתא. תוס' הרא"ש. יב. דלר' שמעון שרי. תוס' הרא"ש. יג. דמהתם לא מצי לאוכחי לאסור טלטול נר משום דהוקצה לביה"ש, דביה"ש יופיה אינו מוקצה מטלטול. תוס' הרא"ש. יד. [ד]אע"ג דבסוכה ס"ל כר' יהודה, אפשר דבנר ס"ל כר"ש. תוס' הרא"ש. טו. רב אסי. ריטב"ש. טז. תלמידו של רב הייה. תוס' הרא"ש. יז. וקים לן דדבי אסי תלמידיה דר' יוחנן הוה. ריטב"ש. יח. ר' יוחנן. תוס' הרא"ש. יט. המתנבלת בשבת. תוס' לעיל יט: ד"ה הני. כ. דאף לכלבים אינו ראוי מחיים. תוס' לעיל יט: ד"ה הני. כא. [כ]נר שהדליקו בו באותו שבת. תוס' הרא"ש. כב. דפסיק כר' יהודה. תוס' הרא"ש. כג. [כ]ההיא וכו' לא דבר ר' יהודה במוקצה מחמת איסור, דאף דלא הדליקו בו באותה שבת אסר בשל חרס מחמת מיאוס. תוס' הרא"ש. כד. דפסיק כר"ש. תוס' הרא"ש.

מוסף רש"י

ה) ביצה מ., [ב]בר. שם. [לקמן קנז.], ג) [ביצה שם], ד) [ל"ל דהכא], ה) ביצה מ:, ו) שם כ., ז) עיהיכין קב. [לקמן קנח:], ח) [עי' הגר"א בשם ר"ש מדסוף], ט) [לקמן קנז:], י) [דף מו.], כ) [וע"ע תוספות ביצה כ:. ד"ה ת"ר], ל) [ביצה נ.], מ) [וע' תוספות מולין יט. ד"ה אמר רב הונא], נ) [דף קנז:], ס) התי' המתחיל ומ"ז וכו' הגרשם בס"ד נמצא בדף מו ע"א כי שם מקומו, ע) [בדפו"ר איתא: דפסקן].

תוס' ישנים

א) אין נראה לר"י פירוש זה דל"ל לגרוגרות וצימוקין דלא דמיה בידים וע"ל בפירוש הערוך שפירש פצעילי תמרה לשון מפצע מתפצעין תמרים כדי להתבשל ולהתיבש וכשעת הפיטה מתקלקלת מלאיתה ואחר זמן משתמרות ודמי לגרוגרות וצימוקין אך שגרוגרות וצימוקין מתקלקלות יותר מהם:

ב) קשה דאפשר לאסור הקליפה ואפלגה הכלב:

ג) והא דלא בעי בתמרות אי אם מותר לטעון הקיצה משום דאפשר לאסרו ה:

ד) פ"ש הוי מוקלה מחמת מסורת סיס:

רבינו חננאל

וכן הא דאמר ליה [ר'] לר' שמעון ברי אין מוקצה לר' שמעון אלא גרוגרות וצמוקין בלבד, פשוטה היא. **אמר רבה בר בר חנה** א"ר יוחנן אמרו הלכה כר"ש. אינו הא בעא מיניה ההוא סבא קרוייה קינה של תרנגולין מהו לטלטלה בשבת, ואמר ליה אסור כלום עשוי אלא לתרנגולים, מכלל דר' יוחנן כר' יהודה סבירא ליה דאית ליה מוקצה. ושנינן בדאית ליה בהאי קינה אפרוח מת ומשום הכי אסורה לטלטלה. הניחא למ"ד בעלי חיים שמתו בשבת דברי הכל אסור לטלטלן בשבת הא אפילו לר' שמעון, אלא למ"ד ר"ש מתיר בבעלי חיים שמתו שמותר לטלטלן אע"ג דאית בהאי קינה אפרוח שמת בשבת ר"ש מתיר, אמאי קא אסר ר' יוחנן והא איהו הלכתא כר' שמעון סבירא ליה. ואסיקנא בדאית בהאי קינה ביצה שיש בה אפרוח דלדברי הכל אסור. ואעפ"כ לא נתברר כי ר' יוחנן כר' שמעון סבירא ליה, דכי אתא רב יצחק בר' יוסף א"ר יוחנן הלכתא כר' יהודה, וריב"ל אמר הלכה כר"ש. אמר רב יוסף היינו דאמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן אמרו הלכה כר"ש ולית לא סבירא ליה. ודייק נמי אביי מדר' אסי נפלה מנרתא על גלימיה בבי ר' אבא ולא טילטלה, ואמר (משמיה) [משום] דר' אסי תלמיד דר' יוחנן הוא ור' יוחנן במוקצה סבר לה כר' יהודה. ודחינן להא דאביי, דאמרינן לא אפילו תימא ר' יוחנן כר' שמעון, מנרתא שני, דא"ר יוחנן אנו אין לנו כר"ש אלא בנר, אבל מנורה בין ניטלת בידו אחת בין ניטלת בב' ידים אסור לטלטלה. ושמעמא מאי,

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות

מוסר לנטוסה. דסתם כילת חתנים אין לה גג טפח שנקליטין יוצאין לשני לאשה המנה באמצעה אחד לכאן ואחד לכאן ונותן לנוסה מזה לזה ומצניע האחד עליה והוא שופע לכאן ולכאן וכיון שאינו רחב טפח אינו אהל ואין בו לא בנין ולא סתירה: **כשל חוליות.** במנורה מותר לנטותה ומותר לפרקה בשבת אלא אמר אביי בשל חוליות אי הכי מ"ט דר"ש בן לקיש דשרי מאי חוליות בעין חוליות דאית בה חידקי הלכך [א]חוליות בין גדולה בין קטנה אסורה לטלטלה גדולה נמי דאית בה חידקי גזירה אטו גדולה דחוליות כי פליגי בקטנה דאית בה חידקי [ב]מר סבר גזרינן ומר סבר לא גזרינן ומי א"ר יוחנן הכי והאמר ר' יוחנן [ג]הלכה כסתם משנה ותנן [ד]מוכני שלה בזמן שהיא נשמטת אין חיבור לה ואין נמדדת עמה ואין מצלת עמה באהל המת ואין גוררין אותה בשבת בזמן שיש עליה מעות הא אין עליה מעות שריא ואע"ג דהוו עליה ביה"ש א"ר זירא תהא משנתינו שלא היו עליה מעות כל ביה"ש שלא לשבור דבריו של ר' יוחנן א"ר יהושע בן לוי פעם אחת הלך רבי לדיוספרא והורה במנורה כר' שמעון בנר איבעיא להו הורה במנורה כר' שמעון בנר להיתרא או דילמא הורה במנורה לאיסורא וכר' שמעון בנר להיתרא תיקן רב מלכיא איקלע לבי רבי שמלאי וטילטל שרגא ואיקפד ר' שמלאי ר' יוסי גלילאה איקלע לאתריה דר' יוסי ברבי חנינא טילטל שרגא ואיקפד ר' יוסי בר' חנינא [ה]ר' אבהו כי איקלע לאתריה דר' יהושע בן לוי הוה מטלטל שרגא כי איקלע לאתריה דר' יוחנן [ו]לא הוה מטלטל שרגא מה נפשך אי כרבי יהודה סבירא ליה ליעבד כרבי יהודה אי כר' שמעון סבירא ליה ליעבד כר' שמעון לעולם כר' שמעון ס"ל ומשום כבודו דר' יוחנן הוא דלא הוה עביד [ז]א"ר יהודה שרגא דמשחא שרי לטלטולה דנפטא אסור לטלטולה רבה ורב יוסף דאמרי תרוייהו דנפטא נמי שרי לטלטולה [ח](דהואיל וחזי לכסות ביה מנא) רב אויא איקלע לבי רבא הוה מאיסן בי כרעיה בטינא אתיבי אפוריא קמיה דרבא איקפד רבא בעא לצעוריה א"ל מ"ט רבה ורב יוסף דאמרי תרוייהו שרגא דנפטא נמי שרי לטלטוליה א"ל הואיל וחזיא לכסויי בה מנא אלא מעתה כל צרורות שבחצר מטלטלין הואיל וחזיא לכסויי בהו מנא א"ל הא איכא תורת כלי עליה הני ליכא תורת כלי עליה מי לא תניא

השירים

רבי שמעון נר שהדליקו בתותה שבת והא דלא פסיק רבי יוחנן כרבי מאיר דהא סבר לגמרי כוותיה דשרי מוקלה מחמת מיאוס ואסר מוקלה מחמת איסור נקט רבי יהודה משום הוחכר גבי מוקלה ועוד דלא מצינו דאית ליה לרבי מאיר מוקלה מחמת איסור גרידא אלא נר יחן דאיכא תרתי מחמת מיאוס ומחמת איסור אך לפי זה קשה לרשב"א דמשמע דנקט במנורה אין לנו כרבי שמעון אבל רבי שמעון מיהא שרי במנורה ולמאי דמפרש טעמא דמנורה משום דאדם קובע לו מקום היכי שרי רבי שמעון הא אמרי' ברים כל הכלים (לקמן דף קכג.) הכל מודים בסיכי וזירי ומזורי כיון דקפיד עלייהו מיחד להו מקום ונראה לפרש[א] דרבי יוחנן פסק כרבי יהודה במוקלה מחמת מיאוס וכ"ש במוקלה מחמת איסור א)כדמוכח בפרק במה (דף קנ.) דקאמר בכולי שבת הלכה כרבי שמעון בר ממוקלה מחמת מיאוס וחד אמר במוקלה מחמת מיאוס נמי הלכה כרבי שמעון בר ממוקלה מחמת איסור דאיכא בהו דקאמר אינו אם הדליקו בה באותה שבת. תוס' לעיל יט: ד"ה כרבי. ב. במבשל דראוי לבוס. תוס' לעיל יט: ד"ה הני. ג. משמע דאית ליי' לר"מ מוקצה מחמת איסור. תוס' לעיל יט: ד"ה הני. ד. גבי מטלטלים נר חדש אבל לא ישן, ר"מ אומר כל הנרות מטלטלים חוץ מן הנר שהדליקו בו באותו שבת. תוס' לעיל יט: ד"ה הני. ה. ממוקצה מחמת מיאוס. תוס' לעיל יט: ד"ה הני. ו. מודה. תוס' הרא"ש. ז. וניחא להך פירושא דר"ש אסר במנורה. תוס' הרא"ש. ח. כמו בסיכי דיאיירי ומזורי. תוס' הרא"ש. ט. וכ"ש דשרי לטלטל. רשב"ם. [והכא] כ"ע לא פליגי דאסור. תוס' ביצה כב. ד"ה וכ"ש. י. ברפוי. רשב"ם. יא. [דהכא] מיירי שכולה של חליות ומפרקין אותה אברים אברים אבל. תוס' ביצה כב. ד"ה וכ"ש. יב. [ש]אינה בעלת אברים. תוס' ביצה כב. ד"ה וכ"ש. יג. וכיון דאינן מפורקין לגמרי ליכא משום בנין. חי' הר"ן לקמן מז. ד"ה ולענין. יד. פשיטא לן [וכר'] להתירא. מי' הר"ן. טו. כגון שלא הדליקו בה באותה שבת, התיר לטלטלה. תוס' מולין נו: ד"ה מיגעיא. טז. דמתיר [הכא]. תוס' מולין נו: ד"ה מיגעיא. יז. שהדליקו בו באותה שבת. תוס' מולין נו: ד"ה מיגעיא. יח. להתירא. מי' הר"ן. משום דהחייה בידים. תוס' מולין נו: ד"ה מיגעיא. יט. היתר של. תוס' מולין נו: ד"ה מיגעיא. כ. דכי היכי דרבי ליה טרפות בזופך, כך ליה להו טרפות בטרפחת. תוס' מולין נו: ד"ה מיגעיא. [ד]תרוייהו נקוביי נינהו, הלכך איכא למימר דכיון דכולהו נקוביי נינהו נקט כר' בזופך לדמיון בעלמא אע"ג דאינהו שרו בטרפחת ואסרי בזופך. מי' הר"ן. כא. שהדליקו בה באותה שבת. תוס' מולין נו: ד"ה מיגעיא. כב. שלא הדליקו בה באותה שבת, לא שייך לאסור מטעם מוקצה אלא. תוס' מולין נו: ד"ה מיגעיא. כג. כדאמר [הכא] דאית ליי' חידקי וגזרינן אטו דחוליות. תוס' מולין נו: ד"ה מיגעיא. כד. ליכא למתלי חד בחבריה. מי' הר"ן. אי לאו דס"ל

נו א ב מיי' פכ"ו מהל' שבת הלכה יא טוש"ע סי' שכ"ח סי' רעט סעיף ז:

תוס' ישנים

א) ולפי זה תמוה מוקלה מחמת מיאוס ממוקלה מחמת איסור לר' יוחנן דלא המייב בידים כמו גנילה דפסק כר"ש ורב סבר דיפסק דקאמר בפ"ק דמולין (דף טו.) ע"כ לא שרי ר"מ ב' כי' אבל שתמו דאין לאוי לנמס לא ג ור"מ לית ליה בפרקין [לעיל מד.] מוקצה מחמת מיאוס ד' לרבי אמר בפרק במה דרב סבר כר"ש מדלכרי דזוזי אסור דסוי מוקלה מחמת מיאוס בדפי' ר"מ בפ"ק מוסק מכ"ש דלדידיה מחמת איסור תמיר טפי ה:

מוסף תוספות

א. דר' יוחנן ור' יהושע איירו במוקצה מחמת מיאוס. תוס' הרא"ש. ב. במבשל דראוי לבוס. תוס' לעיל יט: ד"ה הני. ג. משמע דאית ליי' לר"מ מוקצה מחמת איסור. תוס' לעיל יט: ד"ה הני. ד. גבי מטלטלים נר חדש אבל לא ישן, ר"מ אומר כל הנרות מטלטלים חוץ מן הנר שהדליקו בו באותו שבת. תוס' לעיל יט: ד"ה הני. ה. ממוקצה מחמת מיאוס. תוס' לעיל יט: ד"ה הני. ו. מודה. תוס' הרא"ש. ז. וניחא להך פירושא דר"ש אסר במנורה. תוס' הרא"ש. ח. כמו בסיכי דיאיירי ומזורי. תוס' הרא"ש. ט. וכ"ש דשרי לטלטל. רשב"ם. [והכא] כ"ע לא פליגי דאסור. תוס' ביצה כב. ד"ה וכ"ש. י. ברפוי. רשב"ם. יא. [דהכא] מיירי שכולה של חליות ומפרקין אותה אברים אברים אבל. תוס' ביצה כב. ד"ה וכ"ש. יב. [ש]אינה בעלת אברים. תוס' ביצה כב. ד"ה וכ"ש. יג. וכיון דאינן מפורקין לגמרי ליכא משום בנין. חי' הר"ן לקמן מז. ד"ה ולענין. יד. פשיטא לן [וכר'] להתירא. מי' הר"ן. טו. כגון שלא הדליקו בה באותה שבת, התיר לטלטלה. תוס' מולין נו: ד"ה מיגעיא. טז. דמתיר [הכא]. תוס' מולין נו: ד"ה מיגעיא. יז. שהדליקו בו באותה שבת. תוס' מולין נו: ד"ה מיגעיא. יח. להתירא. מי' הר"ן. משום דהחייה בידים. תוס' מולין נו: ד"ה מיגעיא. יט. היתר של. תוס' מולין נו: ד"ה מיגעיא. כ. דכי היכי דרבי ליה טרפות בזופך, כך ליה להו טרפות בטרפחת. תוס' מולין נו: ד"ה מיגעיא. [ד]תרוייהו נקוביי נינהו, הלכך איכא למימר דכיון דכולהו נקוביי נינהו נקט כר' בזופך לדמיון בעלמא אע"ג דאינהו שרו בטרפחת ואסרי בזופך. מי' הר"ן. כא. שהדליקו בה באותה שבת. תוס' מולין נו: ד"ה מיגעיא. כב. שלא הדליקו בה באותה שבת, לא שייך לאסור מטעם מוקצה אלא. תוס' מולין נו: ד"ה מיגעיא. כג. כדאמר [הכא] דאית ליי' חידקי וגזרינן אטו דחוליות. תוס' מולין נו: ד"ה מיגעיא. כד. ליכא למתלי חד בחבריה. מי' הר"ן. אי לאו דס"ל

גליון הש"ס

גמ' אמר ר' יהודה שרגא דמשחא. עי' לקמן דף קכג ע"ב תוס' ד"ה דמשמע ד"ה **הנפטא** וכו' ורבה נמי אית ליה. עי' מגמתו דף מג ע"ב תוס' ד"ה כל מילי. ועכירוכין דף נב ע"ב תוס' ד"ה לא מימה:

לעזי רש"י

קרינ"ש. פגומים.

מוסף רש"י

הלכה כסתם משנה. רבי טוש מידר המשנה וכמלאה דברי מקום ושרו בעיניו שנראה קשה לא הזכיר שם קומרו עליהן, כלי שלא יהו שנויה מפי ימיל ונמלון כלילו נשנו מפי המתרגים ועשו כמותן (ביצה ב). **מוכני שלה כו'.** לאה כש"י לעיל מד ב. **וטילטל שרגא.** גר שהדליקו בו בשבת וכבה (יבמות יד).

רבינו חננאל

ואוקמה רחבה במנורה דאית בה חידקי חידקי שהן כעין חוליות שנראה המעמידה או המטלטלה כבנוה, הילכך דחוליות בין גדולה בין קטנה אסורה, לית בה חוליות ואית בה חידקי חידקי, גדולה אסורה דמיחלפא בגדולה של חוליות. כי פליגי במנורה קטנה דאית בה חידקי חידקי, ר' יוחנן סבר גזרינן קטנה דאית בה חידקי אטו גדולה דאית בה חידקי, וריש לקיש סבר לא גזרינן. **אינו דגזר** ר' יוחנן והא איהו דאמר הלכה כסתם משנה, ותנן סתמא בכלים פרק י"ח במוכני של שידה ואין גוררין אותה בשבת בזמן שיש עליה מעות, ודייקינן מינה הא אין עליה מעות שריא, ואע"ג דהוו עליה כל בין השמשות ולא גזרינן כשאין עליה מעות אטו כשיש עליה מעות. וא"ר זירא תהא משנתנו בשלא היו עליה מעות כל בין השמשות (גזרי) שלא לשבור דברי ר' יוחנן, כלומר לא תקשי לך דר' יוחנן אדר' יוחנן. **והא** דהורה ר' (דיא ספרא [בדיוספרא] עלתה בתיקו ועבדינן בה לחומרא ומוקמינן לה הורה ר' במנורה לאיסורא, וכר' שמעון בנר להיתרא. ר' **אבהו** מטלטל שרגא כר"ש, ובאתריה דר' יוחנן לא הוה מטלטל ליה משום כבודו דר' יוחנן. **(רב) [אמר רב יהודה]** שרגא דמשחא שרי לטלטלה. אבל שרגא דנפטא (הוה) אסיר, ורבה ורב יוסף שרו אפילו שרגא דנפטא. ואם תאמר אי הכי כל צרורות שבחצר יטלטלו הואיל וחזו לכסויי בהו מנא דנפטא, שני צרורות הואיל ואינה תורת כלי עליהן

מותר לנטותה ומותר לפרקה בשבת אלא אמר אביי בשל חוליות אי הכי מ"ט דר"ש בן לקיש דשרי מאי חוליות בעין חוליות דאית בה חידקי הלכך [א]חוליות בין גדולה בין קטנה אסורה לטלטלה גדולה נמי דאית בה חידקי גזירה אטו גדולה דחוליות כי פליגי בקטנה דאית בה חידקי [ב]מר סבר גזרינן ומר סבר לא גזרינן ומי א"ר יוחנן הכי והאמר ר' יוחנן [ג]הלכה כסתם משנה ותנן [ד]מוכני שלה בזמן שהיא נשמטת אין חיבור לה ואין נמדדת עמה ואין מצלת עמה באהל המת ואין גוררין אותה בשבת בזמן שיש עליה מעות הא אין עליה מעות שריא ואע"ג דהוו עליה ביה"ש א"ר זירא תהא משנתינו שלא היו עליה מעות כל ביה"ש שלא לשבור דבריו של ר' יוחנן א"ר יהושע בן לוי פעם אחת הלך רבי לדיוספרא והורה במנורה כר' שמעון בנר איבעיא להו הורה במנורה כר' שמעון בנר להיתרא או דילמא הורה במנורה לאיסורא וכר' שמעון בנר להיתרא תיקן רב מלכיא איקלע לבי רבי שמלאי וטילטל שרגא ואיקפד ר' שמלאי ר' יוסי גלילאה איקלע לאתריה דר' יוסי ברבי חנינא טילטל שרגא ואיקפד ר' יוסי בר' חנינא [ה]ר' אבהו כי איקלע לאתריה דר' יהושע בן לוי הוה מטלטל שרגא כי איקלע לאתריה דר' יוחנן [ו]לא הוה מטלטל שרגא מה נפשך אי כרבי יהודה סבירא ליה ליעבד כרבי יהודה אי כר' שמעון סבירא ליה ליעבד כר' שמעון לעולם כר' שמעון ס"ל ומשום כבודו דר' יוחנן הוא דלא הוה עביד [ז]א"ר יהודה שרגא דמשחא שרי לטלטולה דנפטא אסור לטלטולה רבה ורב יוסף דאמרי תרוייהו דנפטא נמי שרי לטלטולה [ח](דהואיל וחזי לכסות ביה מנא) רב אויא איקלע לבי רבא הוה מאיסן בי כרעיה בטינא אתיבי אפוריא קמיה דרבא איקפד רבא בעא לצעוריה א"ל מ"ט רבה ורב יוסף דאמרי תרוייהו שרגא דנפטא נמי שרי לטלטוליה א"ל הואיל וחזיא לכסויי בה מנא אלא מעתה כל צרורות שבחצר מטלטלין הואיל וחזיא לכסויי בהו מנא א"ל הא איכא תורת כלי עליה הני ליכא תורת כלי עליה מי לא תניא

השירים

לאוקמא ה"ג ברפוי אבל למאן דאמר' קשה ומירץ ר"י[א] דהתם מיירי כגון[ב] שהחוליות ממוכרין יחד ואינם מתפרקין ופעמים מטין אותן ופעמים זוקפין אותן[ג] (פ"ח) **: הורה במנורה להיתרא וכר"ש בנר נמי להיתרא או דילמא במנורה הורה לאיסורא וכר"ש בנר להיתרא.** ומ"ת[ד] אמאי לא קאמר נמי אי דילמא הורה במנורה להיתרא[ה] כרבי שמעון[ו] בנר[ז] וכרבי שמעון בנר לא פסיק ליה[ח] דכה"ג אינה בלוי טריפות (מולין דף ו: וש"ס) הורו בטרפחת כרבי זוקפ אינעיא להו הורו בטרפחת לאיסורא וכרבי זוקפ להיתרא או דילמא הורו בטרפחת להיתרא כרבי זוקפ וכרבי זוקפ לא פסיקא להו וי"ל דהכא לא שייך למימלי[ט] מעורה בנר כדמלי טרפחת זוקפ[כ] דהכא אין טעם אחד לשניהם דנר[כא] משום מוקצה ומעורה[כב] משום בנין[כג] ועוד דלא בעי למימר דר' לא סבר בנר כר"ש משום[כד] דריב"ל פסיק לעיל כר"ש ואם תאמר ובהיא דאלו טריפות אמאי לא קאמר נמי[כה] תרוייהו דהתם הכא אי דילמא הורו בטרפחת להיתרא ומיהו אינו אלא הכי מגיהין אם הספרים וא"ג הורו בטרפחת לאיסורא דהא כ"ע שרו לה דתניא התם[ט] היא האם היא טרפחת היא שלחופית ובגיטל האם[י] הוה עובדא והאמילה רבי טרפון ואמר הלכה ממורך טרפון ואמר ליה רבי עקיבא טועה בדבר משנה אתה וגרם התם הורו בטרפחת להיתרא וכרבי זוקפ להיתרא[כו] כו' ורש"י פי' הורה במנורה להיתרא כר"ש בנר ואמלה הורלה הוי ואין נראה לאין לתלות מעורה בנר[כז] ועוד דאכתי הוי ליה למיבעיא אי דילמא תרוייהו להיתרא[כח] : **דנפטא אסור לטלטלה.** פי' בקונטר אפילו לר"ש וכן שמעון דנפטא[כט] מיקס' ליה לכ"ע אלינא דרבי שמעון לכך פי' בקונטר דהכא אלינא דר' שמעון קאי ואע"ג דרב אין ליה מעולה[ל] גבי מעה שיחלה לאמעות[לא] ורבה נמי אית ליה כדאמר אבי' [לב] בשבת לכתחילה מי אמור הכא אלינא דר"ש קאמר ליה ס"ל ומיהו נראה לפרש דהכא מיירי נמי אלינא דרבי יהודה ולא מיירי בהדליקו בו באותה שבת וה"ק שרגא דמשחא אל מתכת שרי לטלטולה ואפילו לרבי יהודה כדתניא לעיל (ל' מד.) כל הנרות של מתכת מטלטלין דנפטא אסור אפי' לרבי שמעון דמאים טפי מנר ישן ורבה ורב יוסף שרו אפי' לרבי יהודה דלא מאים אלא שריחו רע וחזי לכסויי ביה מנא אבל נר ישן מקלה ליה לגמרי משום דמאים ואפילו מכיסוי מנא: [ל"ר כל מילין]

ואמר

כוותיה, דאתא לאשמעינן דס"ל כר"ש בנר. תוס' הרא"ש. כד. (מ)דמייתי ר' יהושע בן לוי להא מילתא. תוס' הרא"ש. כה. בטרפחת ובזופק. תוס' מולין נו: ד"ה מיגעיא. כו. או דלמא הורו בטרפחת להיתרא כרבי בזופק אבל כרבי בזופק לא פ"ל, ותשתא ניחא דלא מספקא ליה [התם] אם הורו בטרפחת לאיסורא דמלתא דפשיטא היא דשריא. תוס' מולין נו: ד"ה מיגעיא.

כז. וכי לא מצאו היתר אחר בשבת אלא נר דר"ש. ריטב"ם. כח. דלר' יהודה דמשחא נמי אסור בישן, [מתמת מיאוס. ריטב"ם], ובחדש, אפי' של נפט למה יאסר. רמב"ן. כט. מאי תבעי ליה לרבא ורב יוסף. תוס' הרא"ש. ל. ואוקימנא כר' יהודה. רמב"ן. לא. במילתיה דרבא דהוה מנח סכינא אבר יונה. מי' הר"ן. לב. רבנן. תוס' הרא"ש.

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות

ואמר עולא מה טעם. א)להכי איצטריך לפרושי האי טעמא משום דמשמע ליה דסבר האי תנא כמאן דאסר לקמן להתקשט בהן בתחב מדקתני הרי הן ככל הכלים הניטלין בתחב פירום ככל הכלים שמלאכתן לאיסור דשרי לצורך גופן ומקומן[ב] ולהכי מפרש עולא[ג] דאמר כפ' מי שהסף (מ"ק יב: ושם) ר' יהודה נשיאה נפק בחומרתא דמדושא [עי' פי' רש"י שם] שמע ר' אמי ואיקפיד אמר רב יוסף מ"מ איקפיד והתניא השירים והנזמים כו' ומאי פריך מינה דלרבנה מינה משמע דאסור לצאת בהן כדפי' והתם קאמר נפק דמשמע דרך מלבוש וגרסה לר"י דחומרתא דמדושא הייו טבעת של עץ כמו שמפרשים רבותיו של רש"י ולא של אלמוג כמו שהוא מפרש דאלמוגין מפרש בראש השנה (דף כג.) כשיתא והכא קאמר דמדושא אלא של עץ אחר הוא שמוט מדושא ואין שם תכשיט עליו וכשיוצאים בו דרך מלבוש לא הוי קישוט אלא עלעול בעלמא ולהכי ידע רב יוסף דר' אמי לא איקפד אלא משום עלעול והשתא מייתי שפיר מהן בריישא דשרי לעלעל לצורך גופו או לצורך מקומו כשאר כלי שמלאכתן לאיסור דניטלין לצורך גופו או לצורך מקומו ונפק לאחר קאמר אבל להר"ל אסור כדאמרי' בפ' הדר (עירובין סט. ושם) ההוא גברא דנפיק בחומרתא דמדושא חזייה לר' יהודה נשיאה כשייה אמר כגון זה מבטל רשות לר' יהודה: **והתנן ר"ש אומר כל שאין מומו ניכר מע"ט אין זה מן המוכן.** קשה לר"י מאי קא פריך[ה] הא ע"כ טעמא דר"ש לאו משום מוקצה אלא משום דסבר דאין רואין מומין ביו"ט דהא ר' יהודה לאיש מומין עלה[ו] ומ"ת דבביאה משמע דאיני סבר[ז] כאלא בר אומכי דאמר לר"ש היכא דנפל בו מוס מעי"ט אם נקרו מבוקר דאמר אביי התם כווחיה דרבה בר רב הונא מסתברא מדקתני מלא בני בברייתא[ח] (ומוקמא הסיא ברייתא כאלא בר אומכי) וע"כ הא דשיי ליה בין נפל בו מוס קבוע מעי"ט לנפל בו מוס דנפל בו בי"ט משום דנפל בו בי"ט ב)איכא תלתא מ' יימר דקאמר בסמוך ונפל בו מעי"ט ליכא אלא חד מי יימר דמיזדקיק ליה חכם מאי קשיא מגר שכבה דליכא כל הני מי יימר וי"ל דחזר בו אביי ולית ליה [ח](דאלא בר אומכי) משמע מתני' דרב אושעיא דאלא בר אומכי משכב ומתני' דהתם נמי דיקא כרב אושעיא כדמפרש התם: **מי יימר דנפל ביה מומא.** נראה דכל הני מי יימר דקאמר רבה לאו דווקא[ט] דהא ר"ש אסר אפי' נפל בו מוס קבוע מעי"ט דהשתא ליכא אלא חד מי יימר דמיזדקיק ליה חכם דהא קאי אר' יהודה דלא שרי אלא כשהיה בו מוס קבוע מעי"ט דהא דקאמר ר' יהודה ואם לאו לא יאמוט פשיעה ומשני לא ליכא דנפל ביה מאמומו מוס עובר והשתא הוה ליה מוס קבוע מהו דתימא כיון דדעתיה עילויה נשתויה קמ"ל ס"ל דקאמר אם יש בו מוס יעלה ויאמוט היינו ע"כ מוס קבוע מעי"ט ואפי' לאלא בר אומכי דשרי ר"ש דבעבד בחד מי יימר מ"מ נפל בו מוס עובר מעי"ט דאיכא תרתי מי יימר לכאורה משמע התם דאסר לכך נראה דלאו דוקא הן דאפי' בחד מי יימר סגי וכן מוכחא מתתקפת דרמי בר חמא דפריך[ט] מחד מי יימר[ט]: **מי יימר דמיזדקיק לה בעל.** ומע"ג דפירות שנדלה מהם אינם מוקצין לענין טלטול [ס]דהא חזו לאחר בני אדם מ"מ אינם לן למימר מיגו דאיתקצאי אינון לכולי יומא אי נמי מיירי בפירות שלה ואסרתן לכל אדם: **מי יימר דמיזדקיק לה בעל.** פירוש מי דמי התם ודאי לא מיזדקיק ליה חכם דלאין רואין מומין ביו"ט בדבר בעל[ז] ולית לן למימר מי יימר דהא לר' יהודה דקסבר רואין מומין ביו"ט לא אמרי' מי יימר ג)וי"ל דבעל נמי לא ניחא לאזדקק דזימנין דשרי נדרים שנדלה לבר מגוה: **התם אי לא מיזדקיק ליה חכם סני ליה בג' הדיוטות אבל הכא כו'.** ומע"ג דבפ"ק דחולין (דף יח:) אמר רב יהודה אמר ר' ירמיה ספק משמיה דרב ספק משמיה דשמואל ג' ממיני את הבכור במקום שאין מומחה היינו דוקא במומין מוכהכין כגון נימסת עינו נקטעה ידו נשברה רגלו כדאמרינן בשילהי המוקדשין (בכורות לו:) וה"נ דהוה מצי למימר מי יימר דמזדקיק ליה ג' הדיוטות דוקא לא מיזדקיק ליה מחכם אמר הכא לא מיזדקיק אבל בג' הדיוטות לא אמר מי יימר ומיהו לפי מ"ש בפרש ה"נ המ"ל כו' לא מ"ש טבל כדפי' לעיל ולהכי נקט חכם משום דמתיר בכל מומין ועיקר טעמא משום דהכא איכא איסורא והתם ליכא והא דנקט התם לא לא מיזדקיק ליה חכם

כבתה אין לא כבתה לא. כן דרך הש"ס לתנא"ג דהוה מצי לאתויי ריש"ל דקתני בהדיא מוץ מן הגר הדולק בשבת מייתי סיפא ודייק מינה[ט]: **דכל היכא דקמכוין איכא איסורא דאורייתא.** ומ"ת דהכא בכיבוי ליכא איסורא דאורייתא לר"ש דמלאכה שאינה צריכה לגופה היא[יא] וי"ל דה"ק דכי מיכון איכא איסורא דאורייתא כגון בפתילה וצריך להבהבה[יב] אע"פ שזה התירון דחוק הוא הא נלאו הכי פריך ליה שפיר הרב פור"ת: הגה

ג) השירים והנזמים והטבעות הרי הן ככל הכלים הנטלים בחצר ד)**ואמר עולא מה טעם הואיל ואיכא תורת כלי עליה הכא נמי הואיל ואיכא תורת כלי עליה א"ר נחמן בר יצחק בריך רחמנא דלא כסיפיה רבא לרב אויא רמי ליה אביי לרבה תניא** ה)**מותר השמן שבנר ושבקערה אסור ורבי שמעון מתיר אלמא לר' שמעון לית ליה מוקצה ורמינהו** ו)**רבי שמעון אומר כל שאין מומו ניכר מעי"ט אין זה מן המוכן הכי השתא התם אדם יושב ומצפה אימתי תכבה נרו הכא אדם יושב ומצפה מתי יפול בו מוס מימר אמר מי יימר דנפיל ביה מומא ואת"ל דנפיל ביה מומא מי יימר דנפיל ביה מום קבוע ואם תמצי לומר דנפל ביה מום קבוע מי יימר דמזדקיק ליה חכם מתיב רמי בר חמא** ז)**מפירין נדרים בשבת [ונשאלין לנדרים שהן] לצורך השבת ואמאי לימא מי יימר דמיזדקיק לה בעל התם כדרב פנחס משמיה דרבא** ח)**דאמר רב פנחס משמיה דרבא כל הנודרת על דעת בעלה היא נודרת ת"ש** ט)**נשאלין לנדרים של צורך השבת בשבת ואמאי לימא מי יימר דמזדקיק ליה חכם התם אי לא מיזדקיק ליה חכם סגיא ליה בג' הדיוטות הכא מי יימר דמיזדקיק ליה חכם רמי ליה אביי לרב יוסף מי אמר ר' שמעון כבתה מותר לטלטלה כבתה אין לא כבתה לא מאי טעמא דילמא בהדי דנקיט לה כבתה הא שמעינן ליה לר' שמעון דאמר דבר שאין מתכוין מותר דתניא** י)**ר' שמעון אומר גורר אדם כסא ממה וספסל ובלבד שלא יתכוין לעשות חריץ כל היכא דכי מיכוין איכא איסורא דאורייתא כי לא מיכוין גזר ר"ש מדרבנן כל היכא דכי מיכוין איכא איסורא דרבנן כי לא מיכוין שרי ר"ש לכתחילה מתיב רבא** יא)**מוכרי כסות מוכרין כדרכן ובלבד שלא יתכוין בחמה מפני החמה ובגשמים מפני הגשמים והצנועין מפשילין במקל לאחוריהן והא הכא דכי מיכוין איסורא דאורייתא איכא כי לא מיכוין שרי רבי שמעון לכתחילה אלא אמר רבא**

השירים. אלעזדות: **הרי הן ככל הכלים.** אע"פ שאסור לצאת בהן לרה"ר. כדאמרי' בפרק במה אשה יוצאה (לקמן נט:) גזירה דילמא שלפא ומחוה מיהו מותר כלי עליהן ומותר לטלטלן אלא בדרך מלבוש: **מומו ניכר.** גבי בכור קאי: **מי יימר דמזדקיק ליה חכם.** שימצא חכם שיזקק לו ביו"ט לראות אם מוס קבוע הוא או לא: **מפירין נדרים.** בעל לאשתו: **ונשאלין לנדרים.** לחכם להתירן: **שהן לצורך שבת.** כגון נדר שלא יאכל היום: **ואמאי.** מותרת לאכול ואפי' שרי לה בעל ליתסר לה משום מוקצה דהא אשתה דעתה ואמרה מי יימר דמזדקיק לה בעל: **על דעת בעלה.** ע"מ שלא יהא הבעל וסמכה עליה דמזדקיק לה ביום שמעו: **הכא מי יימר דו'.** והדיוטות לא מצו למיסרייה לבכור אלא במוס הידוע לכל כגון ממוסר אבר: **איסורא דאורייתא.** כיבוי אש מלאכה הוא. חריץ ליכא איסור דאורייתא דחופר דלאחר יד הוא דחופר דאמר לקמן תולדה דחורש ומייב ה"מ חופר לדרכו במרא וקרלוס: **מוכרין לדרכן.** ואפי' של כלאים לוגשו להרלאותו בשוק: **ובלבד שלא יתכוין.** להנאת חימוס. והא ר"ש היא מדאזיל בתר כוונה: לדבר

אדם מצפה מתי תכבה נרו ויסתפק מן השמן ומכין ליה. אבל לגבי מוס ליכא למימר הכי דאמר מי יימר דנפיל ביה מומא, ואי נפל מי יימר דמזדקיק ליה חכם. ומוחבינן מהא דתנן מפירין נדרים בשבת ז)לצורך השבת. ושנינן כל הנודרת על דעת בעלה היא נודרת, ומבחלילה כך נדרה בחזקת שיפר לה בעלה. והא (דתנן) נשאלין נדרים לצורך השבת נימא מי יימר דמזדקיק ליה חכם. ושנינן שני התם דסגיא בג' הדיוטות. דמי אביי ומי אמר ר' שמעון כבה הנר מותר לטלטלו, מכלל דאי לא כבה חייש דילמא כי מטלטל ליה שמא יכבה, והא איהו דאמר גורר אדם מטה כסא וספסל ובלבד שלא יתכוין לעשות חריץ. הנה דאע"ג דנעשה חריץ כיון דבלא כוונה נעשה לא חייש ר' שמעון. **ושני כל היכא דכי מכוין אתי למינגע באיסורא דאורייתא,** כגון כבית הנר וכיוצא בו חייש ר"ש וגזר מדרבנן, וכל היכא דכי מכוין איסורא [דרבנן] היא, כי לא מכוין [שרי] ר"ש לכתחילה. **אינו** והא מוכרי כסות כו', וכלאים איסורא דאורייתא היא, וכי לא מיכוין שרי ר"ש לכתחילה. ומשני רבא

מוסף תוספות

א. פרש"י ז"ל אע"פ שאסרו חכמים לצאת בהם לרה"ר. נראה מדבריו ז"ל דבחצר מותר להתקשט בהם. ולא נהירא וכו' [ד]א"כ פשיטא שניטלים בחצר שהרי נלבשים שם ולמה הוצרך עליו לטעם זה שאמר עולא, אלא ודאי. ריטב"ש. ב. ואי הוה שרי להתקשט בהן בחצר הוו ככלים שמלאכתן להיתר. תוס' הרא"ש. [ו]פשיטא שניטלים בכל החצר וכו' ומה הוצרכנו בטעמו של עולא. ריטב"ש. ג. דאפ"ה ניטלים אפי' בחצר שאינה מעורבת לצורך גופם ולצורך מקומם ככל הכלים כיו"ב שמלאכתם לאיסור הניטלים בחצר. ריטב"ש. ד. וחזו לכסויי וכו' והיינו דש"מ דתורת כלי עליו מילתא רבתי היא. ריטב"ש. ה. דאית לי' לר"ש מוקצה. מי הרי"ן. 1. ומוקי לה התם דפליגי בנפל בו מום עובר מערב יו"ט והשתא הו"ל מום קבוע, ור' יהודה ס"ל דואין מומין ביו"ט הלכך לא אסח דעתיה מינה, ר"ש סבר אין רואין מומין ביו"ט. תוס' הרמ"ש. 2. כיון שלא נודע שהוא מום קבוע מאתמול. תוס' ביצה כה: ד"ש כמור. ח. דידע שמום קבוע היה מאתמול. תוס' ביצה כה: ד"ה כמור. ט. דמאתמול דעתיה עלויה. תוס' ביצה כה: ד"ש כמור. י. אך שלא הראה לחכם מבעו"י. תוס' ביצה כה: ד"ש כמור. יא. דאי נפל ביה מומא ביו"ט ודאי לא הוה שרי ר' יהודה, דהוי מוקצה מחמת איסור, דלא הוה דעתיה עליה מאתמול ולר' יהודה אית ליה מוקצה. תוס' ביצה כה: ד"ש כמור. יב. הלכך לאו דעתיה עלויה מאתמול. תוס' ביצה כה: ד"ש כמור. יג. דאתקצאי מחמת איסורא דאין רואין מומין ביו"ט. מי הרי"ן. יד. דאית ביה כל הני מי יימר אית ליה מוקצה משום דמסיח דעתיה אבל בחדא מי יימר לית ליה מוקצה דלא מסיח דעתיה מינה, דלא הוא, דאפי' בחדא מי יימר אית ליה מוקצה. שיטה להר"ן. אלא לרווחא דמלתא נקט להו. רשב"ש. טז. ממפירין נדרים. רשב"ש. יז. וכיון שכן, לא אתקצאי אפי' בביה"ש. ריטב"ש. יח. [ז]איסורא דרבנן בלחוד הוא. ריטב"ש. יט. כיון שאם כיבה הוא אב מלאכה ריש מקום שהוא חייב עליו מן התורה, גזר ר"ש בכל טלטול, שכשאדם רואה את חבירו מטלטל נר הדליק, מי מפיס לו איזו מהן הבהבה ואיזו לא הבהבה, משא"כ בגרירת מיטה שאין גרירת מיטה וספסל בעולם שיכול לבא עליה לידי איסורא דאורייתא. המ"ן. כ. שמסרתי אינו ראוי לשום דבר אלא לכסות כלי, דלא חשיב תשמיש. ריטב"ש.

גליון הש"ס

גמ' **ואמר עולא.** עי' לקמן דף נט ע"ב תוס' ד"ה מלח דלכה: **תוס'** ד"ה **מי יימר דמזדקיק לה בעל ואע"ג** וכו' **דהא חזו לשאר ב"א.** עי' לקמן דף קכו ע"ב תוס' ד"ה כיון דמחוה: **שם** ד"ה **רבל היכא** וכו' **אע"פ** שזה התירון דחוק. עי' בנכסות דף כה ע"ל תוס' ד"ה דהוי ליה:

מוסף רש"י

השירים. עטקרי"ל בלע"ז (מו"ק יב:). **מותר השמן שבנר ושבקערה.** גל קרזיי"ל, מותר השמן שנתן בנר או בקערה, שמן הניתן להלקת הנר של שבת ובכה, המותר יש בה משום מוקצה ואסור (ביצה ל:). **אין זה מן המוכן.** לאו משום מוקצה אסר ליה, דהא ליתא ליה מוקצה, אלא לפי שמתיו ביו"ט נראה כמתקנו, או דהוה ליה כדן דין דגזר ביה משום שבות, והכי קאמר אין התמתו היתר ואינו מוכן להכסר (שם כו:). **מפירין נדרים בשבת.** בעל לאשתו ואב לבתו (נדרים עג:). **לצורך השבת.** כגון שנודרה מאכילה ומתכסיתין (שם). **דבר שאין מתכוין מותר.** ואף על גב דקעביד חריץ והוי מולדה דחורש או טוחה (לעיל כב:). **מוכרי כסות מוכרין כדרכן.** משטוטפיס בכסות כלאים (פסחים כז:), כסות של כלאים לוגשו בשוק כדי להלאותו למוכרו, דלא אסרה תורה אלא לגיסה שהיא להתחמם כדרך בל הלובשים, והעלאה דומיא דלגיסה נמי דמתהני בה (לעיל כט:). **ובלבד שלא יתכוין.** להנאת לגיסה (פסחים שם). **והצנועין.** כסיים שמרמיקין עצמן מכל לוחם שפתים (לעיל כט:) ו)ו: פרוטים שמתרמקים מן הכיעור ומן הזומה לו (פסחים שם).

רב נסים גאון

התם אי לא מזדקיק ליה חכם סגיא בג' הדיוטות. משתכח עיקר דילה במסכתא דנדרים בפרק נערה מאורסה (דף עח) אהרן ובניו וכל ישראל בפרשת נדרים לתאי הילכתא, אמר רב אחא בר יעקב להכשיר ג' הדיוטות. וכותיה גרסי' בפרק יש נוחלין (ב"ב קכ).

רבינו חננאל

כמו (ש"מ עולא) [שא' עולא] בשירים ונזמים וטבעות הואיל ותורת כלי עליהן. **תנא מותר שמן שבנר ושבקערה אסור להסתפק ממנו ור"ש מתיר, אלמא לר"ש לית ליה מוקצה.** אינו והא לענין בכור שנפל בו מום ביו"ט אמר ר"ש אין זה מן המוכן. ושנינן שני זה מזה, בגר

ה) מו"ק יב:, כ) [לעיל מד.] ביצה ל:, ג) ביצה כו., ד) לקמן קמ:, נדרים עט., ה) יומא כט: גיטין פג: נדרים עב: נדה מו:, ו) לקמן קמ. נדרים עז:, ז) [תוספתא ביצה פ"ב] [לעיל כב. כט: ביצה כט: פסחים קא. ממנות מח:], ח) כלאים פ"ט מ"ב לעיל כט: פסחים כו:, ט) [לקמן עב.], י) [ציין רש"ל מה שמגיה בדברי התוס'], יא) רש"ל מ"ז, יב) [נ"ל תוס' לעיל ל"ט: ד"ה אלא פניו וע' הר"מן].

ז) עי' בתוספות גרסאות.

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות

לדבר האסור. לשלהבת דבכי האי מוקלה מודה ר"ש שהכלי טפל לשלהבת בעודה בו ולאו משום דחייש לכביה: **בסים.** מוסב. אם כנו[ה] מתרגמינן בסיסיה: **א"ר רומנוס לי הסיר רבי לעולעל מחסה.** של לבונה בתפרה. קס"ד בתפרה עם אפרה קמתר מוקלה ולא היו צריכין לו ותשמעינן דאגב מתחה דחיכא תורת כלי עליה טולטלה עם אפרה: **טוטל אדם.** הכלכלה בשבת והתכן בתוכה: **הא ליכא פרי לא.** דכלי נעשה בסים לתכן וטפלה לו ובטל תורת כלי דידיה. והכא נמי נעשית מתחה בסים לתפר ורבי יוחנן שמעינן ליה לעיל דכר' יהודה סבירא ליה: **דאיש ביה קרטין.** שנשתיירו מן האור ולבונה דחזיין לבריח ואגב לבונה מטולטל למתחה עם אפרה דומיא דכלכלה מלאה פירות והתכן בתוכה: **קרטין.** של שיור לבונה: **בי רבי.** בבית ועשיר הוה מי חשיבי: **בגדי עניים.** שלא על שלא מו שחוטן עבה הוו בגדים לעניים לענין טומאה: **בגדי עשירים.** שלשה על שלשה הוו בגדים לעשירים וכל שכן לעניים. אבל בגדי עניים לעשירים לא הוו בגד בגייהו ולא מקבלי טומאה הכא נמי בי רבי (ב) בטלי קרטין: **אלא אמר אביי.** הא דשרי ליה לטולטל מתחה באפרה משום דאפרה מאיס עליה לראותו והוי כגרף של רעי דתניא במסכת ביצה (דף לו:) מותר להוציאו לאשפה כשהבר: **גרף.** כלי חרס המוכן לכך: **מיכסי.** כל מתחות מכוסות הן ויש בהן קבים להוציא הריח: **לעולא.** כלי נחשת שמניחין בו האור לפני שריס להתחמם: **אגב קטמיה.** שהיו צריכין לאפרו לכסות רוק או לותה. וא"ת מה לך לחיסור יש כאן הייינו דבוחש דאמ"ג דחיכא עליה שברי עצים. והא דר' רומנוס נמי האי מתחה באפרה דקאמר מתחה בשביל אפרה שהיה צריך לו ודעתייהו עליה מתמומל ורבנות משמעינן (כיון) אע"ג(ג) דחיכא עליה שברי עצים דהוי כבלכלה של פירות והתכן בתוכה: **ושוין.** ר' יהודה ור"ש שמתלקו בגר ישן: **בגלילא שנו.** שאסורות להן שברי פתילה שאין בגדים של פשתן מצויין להם הלכך לא בטלי ונעשה גר בסים להן: **ערסייה.** לורפי נחשת או גרדליים והולכין מעיר לעיר למלאכתן ומושאין עמהן מטות של פרקים: **חייב חטאת.** הוא תחלתו וגמרו ונמלא עושה כלי וחייב משום מכה בפטיש אב לכל גומרי מלאכה ולא משום בנין דאין בכלים: **קנה מנורה.** שיוצא ממנה קנים לנרות הרבה ומוטלין הימנה ובשעת הלורך מחזירין אותו: **קנה של פייזין.** הטחין ומלבנין הבית בסיד יש להן קנים של פרקים ומתן מטלית ברלשה ומורין בסיד המחוי וטח את הבית וכשהוא טח מלמטה לא אפשר לו אלא בקנה קלר וכשהוא הולך ומגביה מוסיף קנה על קנה ומאריכו: **פעור.** שלא זה גמרו שהרי צריך לחזור ולפרקו תמיד: קרן עגולה וקרן פשוטה שיהסם מין כלי זמר והוא עשוי נקנים נקנים כבבבה ומכנים בהן חליליס ומולילין קולות הרבה. קרן עגולה מעשה אומן הוא וצריך לתקוע בנקבים בחוזק והוא מלאכה ונקרן פשוט מכניסו בריוח ולרכן לפרקם תמיד ופטור. קתני מיהת בקני מנורה דחייב והוא הדין למטה של טרסיים: **איכא.** רבי אבא ורב הונא בר חייא: **דאמור לי האי תנא.** כרבי שמעון דתמיר לבתחלה: **מלבנות המטה.** כעין רגליס קטנים ויש להן בית קיבול ומכנים בתוכן דאפי' כרעי המטה שלא ירקבו בתרך: **לוחיים של קיבים.** עץ קטן כמין דף שמוקעין בקשת שקורין אבלשטר"א שעליו מושך החוך: יתקע

הנח לגר שמן ופתילה הואיל ונעשה בסים לדבר האסור. מיעטרך למימר בשמן דנעשה בסים לדבר האסור דאי לאו הכי לא היה הגר אסור לטלטל דהוי בסים לדבר האסור ודבר המותר ושרי כדאמר בסמוך כי הוינן בי רב נחמן הוה מטלטלינן כגונא אגב קיטמא אע"ג דאיכא עליה שברי עצים ומאי שאם יש בה שברי פתילה דחיכא עליה שברי עצים מידי דהוה אגרף של ריעי אמר רבא שתי תשובות בדבר חדא גרף של ריעי מאים והאי לא מאים ועוד גרף של ריעי מיגלי והאי מיכסי אלא אמר רבא כי הוינן בי רב נחמן [א]הוה [ב]מטלטלינן כגונא אגב קיטמא ואע"ג דאיכא עליה שברי עצים מיתיבי ושוין שאם יש בה שברי פתילה שאסור לטלטל [ג]אמר אביי [ד]בגלילא שנו לוי בר שמואל אשכחינהו לרבי אבא ולרב הונא בר חייא דהוו קיימי אפיתחא דבי רב הונא אמר להו מהו להחזיר מטה של טרסיים בשבת אמרו ליה [ה]שפיר דמי אתא לקמיה דרב יהודה אמר הא רב ושמואל דאמרי תרוייהו המחזיר מטה של טרסיים בשבת חייב חטאת מיתיבי [ו]המחזיר קנה מנורה בשבת חייב חטאת קנה סיידין לא יחזיר ואם החזיר פטור אבל אסור רבי סימאי אומר [ז]קרן עגולה חייב קרן פשוטה פטור אינהו דאמור כי האי תנא דתניא מלבנות המטה וכרעות המטה ולוחים של סקיבם [ח]לא יחזיר ואם החזיר פטור אבל

הנח לגר שמן ופתילה הואיל (ו) דנעשה בסים לדבר האסור א"ר זירא א"ר אסי א"ר יוחנן אמר ר' חנינא אמר רבי רומנוס לי התיר רבי לטלטל מחתה באפרה א"ל רבי זירא לרבי אסי מי אמר רבי יוחנן הכי והתנן (ז)נוטל אדם בגו והאבן בידו או כלכלה והאבן בתוכה ואמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן בכלכלה מלאה פירות עסקינן טעמא דאית בה פירי הא לית בה פירי לא [ט]אשתומם כשעה חדא ואמר הכא נמי דאית בה קרטין אמר אביי קרטין בי רבי מי חשיבי וכי תימא חזו לעניים והתניא [י]בגדי עניים לעניים בגדי עשירים לעשירים [יא]אבל דעניים לעשירים לא אלא אמר אביי מידי דהוה אגרף של ריעי אמר רבא שתי תשובות בדבר חדא גרף של ריעי מאים והאי לא מאים ועוד גרף של ריעי מיגלי והאי מיכסי אלא אמר רבא כי הוינן בי רב נחמן [יא]הוה [יב]מטלטלינן כגונא אגב קיטמא ואע"ג דאיכא עליה שברי עצים מיתיבי ושוין שאם יש בה שברי פתילה שאסור לטלטל ולכך שנו חכמים כי בגליל אסור לטלטל נר שיש בו שברי פתילה, לפי שהשמן הנותר בנר לא חשיב להו. וכבר זה הפירוש הודענו באלו הימים לתלמידנו ופירשנו להם בזה הענין. ואפשר להיאמר בו פירוש אחר, שאנשי גליל לפי שלא היו מקפדין על לשונם ולא דייקי לישאנא ולא גמיר מחד רבה, ולא גלו מסכתא למסכתא, כמו שהוא מפורש במסכת עירובין בפרק כיצד מערבין (דף נג), ולא היה תלמודם מקוים בידם, אסרו עליהם החכמים לטלטל נר שיש בתוכו שברי פתילה עלי דרך האיסורים ואל תחבט ואל תסייג ויקור דאלך ארצא קולהם פי עדה (מוצעא) [מואצע] מן אל תלמוד מתל הדא אל קול עלי טריק אל תנקרין להם נדבר מן דאלך מא יחצרנא [על דרך האיסורים והגדר והסייג. ונמצא סיוג לזה במקומות הרבה משל זה המאמר על דרך הגרענן להם נזכיר מזה מה שמוצא] בפרק חומר בקודש (דף כה) אמרו אמר רב יוסף בגלילא שנו מיגו דלא מהימני אקודש לא מהימני אתרומה נמי, בנדרים בפרק ראלו (נדרים) [מותרין] (דף יח במשנה) אסורין שאין אנשי גליל מכירין את חרמי כהנים, ובפרק המוציא יין (דף עח) ובפרק מקום שנהגו (דף נה) בפסחים עוד. ובגמרא (ירושלמי שבת פרק כל כתבי הלכה ח) גרסי אמר עולא י"ח שנין עבד רבן יוחנן בן זכאי יתיב בהדה ערב ולא אתא קימוי אלא אילין תרתין עובדיה, אמר גליל גליל שנאת את החורה סופך להעשות כמציקין, וכל דין סיוע לפירושנו.

רבינו חננאל

הנח לגר ופתילה דשמן דלא גזר ר"ש אלא הואיל ונעשה כל אחד בסיס לדבר האסור, ופשוטה היא. **אמר רבא** כי היינו בי רב נחמן היינו מטלטלי כגונא אגב קיטומה אף על גב דאיכא עליה שברי עצים. מיתיבי ושוין שאם יש בה שברי פתילה אשסור לטלטלה. ופריק **אביי בגלילא שנו.** פירוש בגליל שנו, שדרכם להדליק בשברי פתילות, וכיון שדרכם להדליק בשברי פתילות נעשו מוקצות בשבת, לפיכך אסור לטלטל אפילו הנרות שיש בהן שברי פתילות, אבל שברי עצים דכגונא לא חשיבי ובטלי. לוי בר שמואל בעא מר' אבא ומרב הונא בר חייא מהו להחזיר מטה של פרסים בשבת, אמרו ליה שרי. אמר להו רב יהודה רב ושמואל דאמרי תרוייהו המחזיר מיטה של פרסים בשבת חייב חטאת. **מיתיבי** המחזיר קנה מנורה בשבת חייב חטאת, קנה של ציידין לא יחזיר ואם החזיר פטור אבל אסור, ר' סימאי אמר קרן [עגולה חייב קרן] פשוטה פטור. קתני מיהת המחזיר קנה מנורה בשבת חייב חטאת, קשיא לר' אבא ולרב הונא דשרי. **ושנין** אינהו דאמור כי האי תנא דתניא אם היה רפוי מותר, דתניא מלבנות המטה וכרעי המטה [ולוחיין] של סקיבם לא יחזיר, ואם החזיר פטור

נר מצוה

נז א ב מיי' פכ"ו מהל' שבת הלכה יג טור שו"ע או"ח סימן שי סעיף ח:

נח ג ד מיי' פכ"ב מהל' שבת הלכה כו מה סמג לאוין קס טור ש"ע או"ח סימן שיג סעיף ו:

רב נסים גאון

אלא אמר אביי מידי דהוה אגרף של רעי. משתכח במס' יום טוב בפרק משילין פירות (דף לז) אמר שמואל גרף של רעי ועבים מימי רגלים מותר להוציאו לאשפה. ובפרק נוטל אדם את בנו (דף קמג) אמרו הני גרעיני דתמרי כולי, רב הונא בריה דרב יהושע עביד להו גרף של רעי, וכן אמימר עביד להו גרף של רעי. אמר אביי בגלילא שנו. כבר טרחו בזה השינוי ששינה אביי הרבה מן החכמים ולא שמעתי מהם כלום, ולא מצאתי בו לאחד מן הגאונים פירוש. אבל טרחתי על שינויו ומצאתי במסכת נזירות בפרק בית שמאי אומרים הקדש טעות הקדש (דף לא), והא שמן עדיף מיין, אי משום הא לא קשיא בגלילא שנו דחמרא עדיף ממשחא. זה מודיע שהשמן היה אצלם מצוי הרבה, וכי מה שהושם בנר ויש בו שברי פתילה אין לו חשיבות אצלם ואינן משתמשין בו לצרכם, והרי הוא כדין המוקצה שאסור לטלטלו, ולכך שנו חכמים כי בגליל אסור לטלטל נר שיש בו שברי פתילה, לפי שהשמן הנותר בנר לא חשיב להו. וכבר זה הפירוש הודענו באלו הימים לתלמידנו ופירשנו להם בזה הענין. **ואפשר** להיאמר בו פירוש אחר, שאנשי גליל לפי שלא היו מקפדין על לשונם ולא דייקי לישאנא ולא גמיר מחד רבה, ולא גלו מסכתא למסכתא, כמו שהוא מפורש במסכת עירובין בפרק כיצד מערבין (דף נג), ולא היה תלמודם מקוים בידם, אסרו עליהם החכמים לטלטל נר שיש בתוכו שברי פתילה עלי דרך האיסורים ואל תחבט ואל תסייג ויקור דאלך ארצא קולהם פי עדה (מוצעא) [מואצע] מן אל תלמוד מתל הדא אל קול עלי טריק אל תנקרין להם נדבר מן דאלך מא יחצרנא [על דרך האיסורים והגדר והסייג. ונמצא סיוג לזה במקומות הרבה משל זה המאמר על דרך הגרענן להם נזכיר מזה מה שמוצא] בפרק חומר בקודש (דף כה) אמרו אמר רב יוסף בגלילא שנו מיגו דלא מהימני אקודש לא מהימני אתרומה נמי, בנדרים בפרק ראלו (נדרים) [מותרין] (דף יח במשנה) אסורין שאין אנשי גליל מכירין את חרמי כהנים, ובפרק המוציא יין (דף עח) ובפרק מקום שנהגו (דף נה) בפסחים עוד. ובגמרא (ירושלמי שבת פרק כל כתבי הלכה ח) גרסי אמר עולא י"ח שנין עבד רבן יוחנן בן זכאי יתיב בהדה ערב ולא אתא קימוי אלא אילין תרתין עובדיה, אמר גליל גליל שנאת את החורה סופך להעשות כמציקין, וכל דין סיוע לפירושנו.

תורה אור השלם

1 אֲדַיִן דָּנִיֵּאל דִּי שַׁמָּה בֵּלְטְשַׁאצַּר אֶשְׁתּוֹמֵם כְּשָׁעָה חֲדָה וְרַעְיוֹנֹהִי יַבְהֲלֻנֵּהּ עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר בֵּלְטְשַׁאצַּר חֶלְמָא וּפִשְׁרָא אַל יְבַהֲלֵךְ עָנֵה בֵלְטְשַׁאצַּר וְאָמַר מָרִי חֶלְמָא לְשָׂנְאֶךָ וּפִשְׁרֵהּ לְעָרְךָ:

דניאל ד סז

הגהות הב"ח

(א) גמ' ופתיל' הואיל ונעשה בסים: (ב) רש"י ד"ה בגדי עשירים וכו' ה"נ כי ר' לא חשיבי קרטין ובטלי הס"ד:

גליון הש"ס

גמ' קרן עגולה חייב. עי' כלים פי"ל מ"ז:

לעזי רש"י

אבלשטר"א [ארבלישט"א]. קשת אפקית.

מוסף רש"י

נוטל אדם בגו והאבן בידו. כתלר ולא תמרינן דמטלטל לתכן (לקמן קמא:). **אשתומם כשעה חדא.** שתק והיה מתבהל מה יענה (חולין כא. ועי' דניאל ד סז). **בגדי עניים לעניים.** שלא על שלא (אלגמנת) מקבלין טומאה לעניים (שרובין בם). **בגדי עשירים לעשירים.** שלשה על שלשה (עפסים) מקבלין טומאה לפי לעשירים (שם). **כגונא.** כלי שמתיפים בו הנמלים (ביצה כא:). **אגב קיטמא.** שהיו צריכים לאפרו לכסות רוק או לותה (שם). **בגלילא שנו.** שהן עניים ומקפידין בדבר מועט (לקמן עח).

תוס' ישנים

א) וכיון מאוס פי' כי מרוב שמיית יין הי' לחם חכלולי עניים לא ומפני רפואת מים מוצה:

מוסף תוספות

א. כגון שהוסיף בשבת. **תוס' הכ"ש.** דהו"ל מוקצה דגולה. **ריטב"ש.** **ב.** ונעשה בסיס שלהם. **ריטב"ש.** **ג.** אבל אפר מחתה דלא חשיב אין המחתה נעשית בסיס שלהם, להכי מייתי לי' מהא דכלכלה שנעשית בסיס לאבן, דלא חשיב. **ריטב"ש.** **ד.** והא דאמר' הכא אבל דעניים לעשירים לא. **תוס' הכ"ש.** **ה.** ואע"ג דעני יחדה לישיבה לא הוי מיוחדת לעשירים. **תוס' הכ"ש.** [ד]אין עשירים מייחדים פחות משלשה על שלשה לישיבה, ואפי' יחדו, בטלה דעתו אצל עשירים דעלמא. **המכ"ן.** **ו.** כיון שהוא בגד לשון עשוי בעולם. **תוס' הכ"ש.** **ז.** אלמא אפי' לעשירים טמאין טומאת מת בשלש על שלש. **המכ"ן.** **ח.** דהא דקתני בגדי עניים אע"פ שאין בהם שלשה טמאים דאפי' בבית העשירים קאמרי. **ריטב"ש.** **ט.** בגדים שרגילים עניים ללבוש. **תוס' הכ"ש.** **י.** שחוטן עבה. **ריטב"ש.** **יא.** מיירי בבגדים דקים. **ריטב"ש.** **יב.** דקתני דאפי' בגדי עניים דוקא לעניים מטמא בשלש על שלש אבל לעשירים שלשה על שלשה בעינן. **ריטב"ש.** **יג.** הא דר' נחמן לשיורי כוסות. **ריטב"ש.** **יד.** שיורי כוסות בלחוד. **רשב"ש.** **טו.** והוי הכוס בסיס לדבר האסור, שהרי הונח שם היין לדעת. **ריטב"ש.** [ז]אסור לטלטלן. **רשב"ש.** **טז.** דהכי פריך, דכי היכי דמטלטלינן כגונא אגב קיטמא דאיכא עליה שברי עצים אע"ג דחייב חטאת בשבת אבל אסור, דאין הכגונא והקטמה בטלי לגבי שברי עצים שבה משום דלא חשיבי, ה"נ. **רשב"ש.** **יז.** שהרי הכוס הוא עיקר. **ריטב"ש.** **יח.** ואע"ג דהך מלתא שמעינן לה מכלכלה דאבן לתוכה דמוקי לה ר' יוחנן במלאה פירות. **תוס' הכ"ש.** **יט.** [ד]איצטרך לאשמועינן [ד]אע"ג. **תוס' הכ"ש.** **כ.** לא אמרינן דהויא עיקר בסיס לדבר האסור דחשיב טפי. **תוס' הכ"ש.** **כא.** שאם יש (שם) [בה] שברי פתילה שאסור לטלטלה. **רשב"ש.** **כב.** דדין הוא שלא יהו שברי עצים בטלים לגבי כגונא כי היכי דאין שברי פתילה בטלים לגבי נר ושמן לפי שהן חשובין לגבן, משא"כ בכלכלה שהפירות חשובין והאבן אינה חשובה. **רשב"ש.** **כג.** וסחורתם בכך. **תוס' הכ"ש.** **כד.** ולא קפדי עליה. **תוס' מגיגה כה.** **ד"ה בגלילא.** והיתה הפתילה חשובה להן יותר מן השמן. **המכ"ן.** **כה.** ועיקר הבסיסות לשברי פתילה. **תוס' הכ"ש.** **כו.** דבגליל היה רוב שמן. **תוס' הכ"ש.** **כז.** שלמכון ישגה, מהודעין אנחנא לכון. **תוס' הכ"ש.** **כח.** ורוב שתייתן בכך. **תוס' מגיגה כה.** **ד"ה בגלילא.** **כט.** דחשיב. **תוס' מגיגה כה.** **ד"ה בגלילא.** **ל.** מתוך עושרם. **תוס' מגיגה כה.** **ד"ה בגלילא.** **לא.** כאב עינים, וטוב המים לרפואה, [ולכן]. **תוס' מגיגה כה.** **ד"ה בגלילא.** **לב.** והיה להם לשער בשתייה. **רעוד.** **תוס' מגיגה כה.** **ד"ה בגלילא.**

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות